

ЗАКОН УКРАЇНИ
«ПРО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЮ
ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ,
ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ,
ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ ТА
ФІНАНСУВАННЮ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ
МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ»

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ КОМЕНТАР

Z49
G1.1C4W0SO3

**ЗАКОН УКРАЇНИ
«ПРО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЮ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ
ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ ТА ФІНАНСУВАННЮ
РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ»**

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ КОМЕНТАР

Видано за підтримки ОБСЄ

Організація з безпеки та співробітництва в Європі Координатор проектів в Україні

УДК 343.37+343.9.024](477)(094.58)
ББК 67.9(4укр)408
НЗ4

Редакційна колегія:

Черкаський І.Б.-д.е.н., Голова Державної служби фінансового моніторингу України
Ковальчук А.Т. - д.ю.н., професор, перший заступник Голови Державної служби фінансового моніторингу України

Рецензенти:

Користін О.Є. - д.ю.н., професор, ректор Одеського державного університету внутрішніх справ
Лютій Л.О. - д.е.н., професор, проректор з науково-педагогічної роботи Київського національного університету імені Тараса Шевченка
Прийма І.М. - завідувач секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності
Ігоріс Кржечковскіс - експерт з розвідувальної та правоохоронної діяльності
Гасєвський І.М. - к.ю.н., доцент, директор Департаменту координації системи фінансового моніторингу Державної служби фінансового моніторингу України

Авторський колектив:

Чубенко Антон Григорович - доктор юридичних наук, професор (Державний навчальний заклад післядипломної освіти «Навчально-методичний центр перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу в сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванням тероризму») - розділ I (ст. 1, 2, 3, 4), розділ II (ст. 12, 13, 14), розділ V (ст. 18, 19, 20), керівник авторського колективу

Лошицький Михайло Васильович — доктор юридичних наук, професор (Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ) - розділ IV (ст. 17), розділ VII (ст. 22, 23), розділ VIII (ст. 24, 25, 26), розділ IX (ст. 28)

Бичкова Світлана Сергіївна - доктор юридичних наук, професор (Національна академія внутрішніх справ) - розділ II (ст. 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11), розділ VIII (ст. 27)
Котляревський Ярослав Вікторович - доктор економічних наук, доцент (Інститут післядипломної освіти Академії фінансового управління Міністерства фінансів України) - розділ II (ст. 11), розділ III (ст. 15, 16), розділ VI (ст. 21), розділ X

Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» / Чубенко А.Г., Лошицький М.В., Бичкова С.С., Котляревський Я.В., - К.: Ваіте, 2015. - 816 с.

ISBN 978-966-2310-15-3

© Чубенко А. Г., Лошицький М. В., Бичкова С. С., Котляревський Я. В.

Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» підготовлено на основі сучасної теорії права та практики імплементації міжнародних стандартів. У Коментарі здійснено постатейний системно-структурний аналіз правових норм, використані нові оригінальні підходи у тлумаченні складних нормативних конструкцій та найбільш ефективні способи їх застосування у правозастосовчій діяльності.

Видання розраховано на працівників суб'єктів фінансового моніторингу, правоохоронних та судових органів, наукових працівників, а також викладачів, докторантів, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів і практикуючих юристів.

ЧУБЕНКО А. Г., ЛОШИЦЬКИЙ М. В.,
БИЧКОВА С. С., КОТЛЯРЕВСЬКИЙ Я. В.

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ КОМЕНТАР

до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»

(від 14 жовтня 2014 р. № 1702-VII)

із урахуванням змін і доповнень, внесених Законами України

від 28 грудня 2014 р. № 78-VIII

від 12 лютого 2015 р. № 198-VIII

ВИДАННЯ ІНІЦІЙОВАНЕ

**ДЕРЖАВНОЮ СЛУЖБОЮ
ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ УКРАЇНИ
ЗА ПІДТРИМКИ
ОРГАНІЗАЦІЇ З БЕЗПЕКИ І СПІВРОБІТНИЦТВА
В ЄВРОПІ (OSCE)**

РЕКОМЕНДОВАНО

**ДЛЯ СИСТЕМИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ
(ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ
ШЛЯХОМ, ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ ТА ФІНАНСУВАННЮ
РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ**

О Б С Є

ЗМІСТ

ПРО КОМЕНТАР	13
ПЕРЕДМОВА	15
ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД РОЗДІЛІВ ЗАКОНУ	20
ПРЕАМБУЛА.....	24
Розділ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	29
Стаття 1. Визначення термінів	29
Стаття 2. Сфера застосування Закону	151
Стаття 3. Законодавство у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення .	154
Стаття 4. Дії, які належать до легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.....	167
Розділ ІІ. СИСТЕМА ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ ...	171
Стаття 5. Система та суб'єкти фінансового моніторингу	171
Стаття 6. Завдання, обов'язки та права суб'єкта первинного фінансового моніторингу.....	221
Стаття 7. Правовий статус відповідального працівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу.....	И...313
Стаття 8. Особливості діяльності спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу	328
Стаття 9. Ідентифікація, верифікація та вивчення клієнтів	350
Стаття 10. Відмова суб'єкта первинного фінансового моніторингу від проведення фінансової операції.....	422
Стаття 11. Управління ризиками та оцінка ризиків	429
Стаття 12. Подання інформації з питань фінансового моніторингу	437
Стаття 13. Взяття на облік інформації про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу.....	462
Стаття 14. Повноваження суб'єктів державного фінансового моніторингу	464

Розділ III. ФІНАНСОВІ ОПЕРАЦІЇ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ОБОВ'ЯЗКОВОМУ ТА ВНУТРІШНЬОМУ ФІНАНСОВОМУ МОНІТОРИНГУ.....503

Стаття 15. Фінансові операції, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу.....503

Стаття 16. Фінансові операції, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу.....542

Розділ IV. ЗУПИНЕННЯ ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ549

Стаття 17. Зупинення фінансових операцій549

Розділ V. ЗАВДАННЯ, ФУНКЦІЇ ТА ПРАВА СПЕЦІАЛЬНО УПОВНОВАЖЕНОГО ОРГАНУ

Стаття 18. Завдання та функції спеціально уповноваженого органу579

Стаття 19. Політична незалежність спеціально уповноваженого органу650

Стаття 20. Права спеціально уповноваженого органу.....652

Розділ VI. НАЦІОНАЛЬНА ОЦІНКА РИЗИКІВ661

Стаття 21. Національна оцінка ризиків.....661

Розділ VII. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ ТА ФІНАНСУВАННЮ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ.....669

Стаття 22. Загальні засади міжнародного співробітництва у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення669

Стаття 23. Повноваження державних органів щодо забезпечення міжнародного співробітництва у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення..... 672

Розділ VIII. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, ТА ВІДНОВЛЕННЯ ПРАВ І ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ВЛАСНИКІВ701

Стаття 24. Відповідальність за порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів одержаних злочинним шляхом.701

Стаття 25. Неподання інформації спеціально уповноваженому органу .742